مجله علمی پژوهش درمدیریت ومطالعات اجتماعی، شماره ۱۵ ، بهار ۱۳۹۸جلد۲، ص ۶۹-۵۹
http://www.jmss.ir

بررسی ارتباط گزارشهای حسابرسان با احتمال نکول تسهیلات اعطایی به مشتریان حقوق بانکی مطالعه موردی:"بانک‌های خصوصی و دولتی استان فارس"

مجله علمی پژوهش درمدیریت ومطالعات اجتماعی (سال پنجم)
شماره ۱۵ / بهار ۱۳۹۸ / ص ۶۹-۵۹

حمیده صفری قیری[۱]
[۱]کارشناس ارشد مدیریت مالی

نویسنده مسئول:
حمیده صفری قیری

چکیده

هدف این پژوهش، بررسی ارتباط گزارشهای حسابرسان با احتمال نکول تسهیلات اعطایی به مشتریان حقوق بانکی است . جامعه آماری شامل کلیه بانک‌های دولتی و خصوصی استان فارس می باشد. این پژوهش را از نوع پژوهش‌های کمّی دانست که از روش علمی ساخت و اثبات تجربی استفاده می‌کند و بر اساس فرضیه‌ها و طرح‌های پژوهش از قبل تعیین شده انجام می‌شود. نتایج حاصل از بررسی ۲۶ بانک دولتی و خصوصی استان فارس در سال‌های ۱۳۸۷ تا ۱۳۹۲، نشان می‌دهد که بین نحوه تعیین حسابرسان با احتمال ریسک نکول تسهیلات اعطایی به مشتریان حقوقی بانک ارتباط معناداری وجود دارد. و همچنین بین وظایف خاص حسابرسان با احتمال ریسک نکول تسهیلات اعطایی به مشتریان حقوقی بانک ارتباط معناداری وجود دارد . و در نهایت بین گردش کاری حسابرس حسابرسان با احتمال ریسک نکول تسهیلات اعطایی به مشتریان ارتباط معناداری وجود دارد.

واژگان کلیدی: تعیین حسابرسان، احتمال ریسک نکول تسهیلات اعطایی به مشتریان حقوقی، وظایف خاص حسابرسان، گردش کاری حسابرسان.

۱.مقدمه

یکی از وظایف اصلی بانک ها حفظ و استفاده مناسب از سپرده های مردم بعنوان وکیل است و انجام این وظیفه ایجاب می‌نماید تا ریسک اعتباری بانک ها مدیریت شود. در واقع با حداقل ریسک، حداکثر بازده حاصل گردد. این امر مستلزم آن است که ریسک اعتباری بانک به صورت مستمر بررسی و عوامل مؤثر بر آن کنترل شود. ریسک در صنعت بانکداری به دو دسته اصلی تقسیم می گردد که عبارتند از ریسک های مالی و غیرمالی. ریسک غیرمالی ناشی از تغییرات بازار بوده در حالی که ریسک مالی از احتمال زیان در بازارهای مالی به سبب تغییر عوامل مالی ایجاد می شود(تریکوآلا و همکاران[1]، ۲۰۰۷). از انواع ریسک های مالی، ریسک اعتباری است. ریسک اعتباری در صنعت بانکداری یا از جانب مشتریان متوجه بانک می شود و یا ممکن است خود بانک با عدم توانایی در پرداخت بدهی ها مواجه گردد (خدائی و لهزاقردو باویل علیایی،۱۳۹۲).از آنجایی که بخش قابل توجهی از درآمد بانک ها از جذب منابع سپرده گذاران و اعطای تسهیلات از محل این منابع است، بنابراین، همواره با مساله مهم و چالش برانگیز ریسک اعتباری در زمان اعطای تسهیلات مواجه هستند. منظور از ریسک اعتباری، همان ریسک عدم دریافت به موقع جریان‌های نقدی تسهیلات اعطایی بانک هاست که ارزیابی و بررسی دقیق آنها، به ویژه برای تسهیلات متوسط و کوچک نیازمند روشی نظام‌مند است. مدیریت ریسک اعتباری از مراحل اولیه اعطای تسهیلات گرفته تا زمان بررسی تقاضای دریافت تسهیلات، توسط کارشناسان اعتباری و همچنین فرآیند نظارت بر اعطای اعتبار صورت می پذیرد. در واقع، لازم است که بانک‌ها با استفاده از مدیریت ریسک اعتباری و ابزارهای رتبه‌بندی و امتیازدهی مشتریان، در جهت کاهش ریسک تسهیلات اعتباری، قبل از هرگونه پرداختی به متقاضیان، وضعیت اعتباری مشتری، توانایی وی در بازپرداخت تعهدات و همچنین برآورد میزان احتمال عدم ایفای تعهدات درآینده (نکول تسهیلات پرداختی) را بررسی کنند، زیرا زمانی که تسهیلاتی بازیافت نشود، زیان ناشی از نکول حادث می شود و در یک حادثه نکول، بانک باید به علت وجود احتمال وقوع زیان، پوشش های مناسب را در نظر گیرد. از آنجایی که در مورد شرکت‌ها و صنایع بزرگ، شاخص‌های مختلفی از جمله ترازنامه، صورت سود و زیان و نسبتهای مالی مورد توجه هستند، از رتبه بندی اعتباری برای گروه مشتریان بزرگ و حقوقی استفاده می شود (سپردوست و برجیسیان،۱۳۹۳).حسابرسان شرکت ها و مؤسسات اقتصادی (از جمله بانک‌ها) منتخب مجامع سهامداران یا به عبارتی مجمع عمومی صاحبان سهام می باشند با این تفاوت که بانک‌ها از جنبه وضعیت مالی و جمع‌آوری منابع مورد نیاز خود تفاو تهای قابل ملاحظه ای با مؤسسات و بنگا ه های تجاری غیربانکی دارند. آنها مؤسساتی با اهرم مالی بسیار بالا به شمار می‌روند و در مقایسه با سایر مؤسسات اقتصادی، نسبت دارایی‌های ریسکی به سرمایه بالاتری دارند، به معنایی دیگر، در ازای یک واحد سرمایه، واحدهای بسیار زیادی دارایی ریسکی (عمدتاً به صورت وام و تسهیلات) توسط آنها نگهداری می‌شود و سهم سپرده‌های دریافتی از عموم مردم نیز، که اغلب به تسهیلات درآمدزا تبدیل می‌شود، در کل منابع مالی آنها بسیار بالاست عکس این نسبت (یعنی نسبت سرمایه به کل دارایی‌ها)که عمدتاً از طریق سپرده گیری از عموم مردم تأمین مالی شده است، بسیار ناچیز است که به نوبه خود باعث می شود بانک ها نسبت به سایر مؤسسات اقتصادی در خلال بحرا نهای مالی وضعیت شکننده تری داشته و در صورت سقوط در ورطه بحرا ن، خطر سرایت بحرا ن‌های زنجیره ای را افزایش دهند. لذا کار حسابرسی بانک‌ها و مؤسسات اعتباری در مقایسه با سایر بنگا ه‌ها و مؤسسات اقتصادی به همین میزان اهمیت و حساسیت بالاتری دارد و بدین لحاظ نمی توان دغدغه انتخاب حسابرس مستقل و بازرس قانونی بانک‌ها و مؤسسات اعتباری را برای مقامات نظارتی و بانک مرکزی غیرعادی به حساب آورد. از این رو تکیه صرف بر ویژگی‌های عمومی حسابرسان و بی‌توجهی به تجربه و مهارت خاص آنان در کار حسابرسی بانک‌ها و مؤسسات اعتباری می‌تواند زمینه‌های بروز خطر و تضییع منافع عمومی را فراهم آورد (پهلوانزاده و یوسف پور، ۱۳۹۰).در کشور ما به دلیل عدم توسعه بازار سرمایه، این بازار بطور عمده اقدام به تأمین مالی از طریق بازار پولی می نماید. لذا بررسی وضعیت مالی و تعیین موقعیت اعتباری این شرکت‌ها می تواند در موفقیت بانک‌ها نقش بسزایی داشته باشد. نحوه تخصیص منابع نسبت مستقیم با سودآوری بانک‌ها دارد که با تخصیص غیربهینه امکان بازگشت منابع و بالطبع سود ناشی از اعطای تسهیلات از محل وصولی‌ها، وجود نخواهد داشت. امروزه در صورت نبود یک سیستم صحیح مدیریت ریسک اعتباری در بانک ها، با توجه به رشد روزافزون فضای رقابتی امکان تعیین ریسک ناشی از اعطای تسهیلات میسر نبوده و موجبات زیان بانک از طریق اخذ ذخایر برای وام های مشکوک و سوخت مطالبات را به همراه خواهد داشت.

۲. پیشینه تحقیق

سپهردوست و برجیسیان (۱۳۹۳)به برآورد احتمال نکول تسهیلات پرداختی بانک با استفاده از رگرسیون لاجیت پرداختند. هدف از این مطالعه، ارایه یک مدل کاربردی برای رتبه بندی و برآورد احتمال نکول تسهیلات پرداختی به مشتریان اعتباری بانک پارسیان با استفاده

[1] Tariqullah et al

از رگرسیون لاجیت است. برای این منظور، از داده های اطلاعاتی گذشته و حال مشتریان مانند ثبات شغلی، وثیقه، درآمد و چند شاخص اصلی دیگر استفاده، و از طریق رتبه بندی و امتیازدهی اعتباری، احتمال عدم نکول تسهیلات برای هر مشتری، انداز ه گیری می شود . نتایج تخمین مدل نشان داد که احتمال عدم نکول تسهیلات با متغیرهای میزان وثیقه دریافتی از مشتری، میزان درآمد ماهانه مشتری، وضعیت متقاضی دریافت تسهیلات از لحاظ محل سکونت (مالک یا مستاجر بودن متقاضی)، سن متقاضی، وضعیت شغلی از لحاظ ثبات و مدرک تحصیلی رابطه مثبت دارد و با مبلغ تسهیلات پرداختی به مشتری و مدت زمان بازپرداخت تسهیلات اعطایی به متقاضی، رابطه منفی دارد.آذری پناه و شمس(۱۳۹۲) به بررسی ارتباط بین احتمال نکول و ساختار سرمایه با استفاده از مدل KMVو روش پنل دیتا پرداختند. در این پژوهش رابطه بین اجزاء ساختار سرمایه و احتمال نکول شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران مورد بررسی قرار گرفته است .داده های تحقیق از نمونهای چهل تایی از شرکت های سهامی دریافت کننده تسهیلات از بانک های ایرانی در طی سال های ۱۳۸۹-۱۳۸۳ استخراج شده است.دراین پژوهش ابتدا با به کاربردن مدل KMV احتمال نکول شرکت ها محاسبه گردیده و پس از آن به روش پنل دیتا بین اجزاء ساختارسرمایه (متغیرهای مستقل یعنی اندازه شرکت، B/M، اهرم، نوسان بازده دارائی ، بازده سهام و ضریب حساسیت)ومتغیر وابسته (احتمال نکول) رگرسیون وسپس آزمونهای رگرسیون را انجام داده ایم.نتایج این تحقیق بیانگر وجود رابطه معناداربین ساختار سرمایه واحتمال نکول شرکت ها است.کیمیاگری و همکاران(۱۳۹۱) در مطالعه ای با عنوان "مدل ریسک اعتباری بازپرداخت تسهیلات مشتریان اعتباری بانک (موردی حوزه شهرضا بانک ملی ایران) " با استفاده از روش رگرسیون لجستیک یک نمونه ۳۱ تایی از شرکت ها که در سال های ۱۳۸۶ تا ۱۳۹۰ از بانک ملی حوزه شهرضا تسهیلات اعتباری دربافت نموده اند، بررسی شده است. این کار با انتخاب ۲۸ متغیر که از لحاظ سیستم بانکی و مجربین این رشته اهمیت به سزایی داشته انتخاب شده و پس از جدا سازی نوع کمی و کیفی، تعداد ۱۵ متغیر اصلی انتخاب شدند اعتبار و با ایجاد یک جدول تمامی اطلاعات بدست آمد و با استفاده از نرم افزار SPSS نتایج مبنی بر ارتباط مشتریان با باز پرداخت بدست آمد.اشرف احمدیان(۱۳۹۱) در مطالعه ای با عنوان " مدیریت ریسک اعتباری ، چالش پیشروی تامین مالی در سیستم بانکی ایران " با هدف صورت بندی مدلی درجهت کاهش شکافهای موجود بین سیستم بانکی و بخش خصوصی درحوزه تامین مالی به بررسی چالش از دیدگاه سیستم بانکی از یک طرف و بنگاه های اقتصادی ازطرف دیگرعملیاتی و درپایان راه کارهای عملیاتی درجهت کاهش شکافهای موجود بین سیستم بانکی وبخش خصوصی در حوزه تامین مالی بهبود فرایند تامین مالی ارایه نمود است.ارمشی(۱۳۹۰) در پایان نامه کارشناسی ارشد خود به بررسی رابطه بین ریسک اعتباری مشتریان و برخی متغیرهای مالی و جمعیت شناختی پرداخت. پس از تخمین مدل، نتایج ذیل مورد تأیید قرار گرفت: متغیرهای جنسیت، درآمد، نوع سکونت، تأهل، سن و وضعیت شغلی مشتریان بر احتمال عدم نکول تسهیلات تاثیرگذار بوده اما متغیر درآمد دارای تاثیر منفی می باشد. و متغیرهای اندازه وام و دوره بازپرداخت در نمونه مورد مطالعه بی تاثیر میباشند.کرباسی یزدی و همکاران (۱۳۹۱) به اندازهگیری ریسک تسهیلات اعطایی به مشتریان حقوقی بانکها با کاربرد الگوی الجیت (مطالعه موردی بانک سپه) پرداختند. این پژوهش با استفاده از تحلیل الجیت در دادههای مقطعی به بررسی نقش دادهها و اطلاعات مالی و غیرمالی در ایجاد یک الگو برای تعیین ریسک اعتباری پرداخته است. جامعه آماری اشخاص حقوقی می باشند که از بانک سپه بین سال های ۱۳۸۵ الی ۱۳۹۰ تسهیلات دریافت نموده و با روش غربالگری تعداد آنها به ۳۴۶ شرکت بالغ گردید. نمونه آماری این پژوهش متشکل از ۱۸۰ شرکت (۱۱۴ شرکت خوش حساب و ۶۶ شرکت بدحساب) دریافت کننده تسهیلا ت از بانک سپه است که با استفاده از فرمول کوکران گزینه شده اند. همچنین، با توجه به اهداف پژوهش از میان مدلهای آمار و اقتصادسنجی، مدل الجیت گزینش شد. یافتههای پژوهش بیانگر آن است که نسبتهای مالی داراییهای جاری به کل دارایی ها، موجودی نقد به کل داراییها، بدهیهای بلند مدت به کل داراییها، مجموع تسهیلات کوتاه و بلند مدت به کل داراییها و مجموع تسهیلات کوتاه و بلند مدت به کل بدهیها به عنوان پیش بینی کنندههای بالقوه در تعیین ریسک اعتباری مشتریان حقوقی معرفی شدند. همچنین، پژوهش حاضر نشان داد که این الگو با احتمال ۸/۸۹ درصد توان پیشبینی احتمال عدم بازپرداخت تسهیالت دارد. بنت و همکاران[1](۲۰۱۵)به بررسی بدهی داخلی،ریسک نکول و عملکرد بانکی در طول بحران پرداختند .در این تحقیق به بررسی اثر ساختار هیئت مدیره بر ریسک نکول وعملکرد بانک در طی دوران بحران مالی پرداختند و با استفاده از یک نمونه ۳۷۱ هیئت مدیره شرکت ها با ریسک نکول و عملکرد در دوره بحران بررسی شد. شواهد حال از نتایج نشان می دهد که بانکهایی با بدهیهای داخلی بالا از نظر نظارت، وضعیت سرمایه قویتر و مدیریت بهتر و قویتر درآمد داشته اند و در موقعیت بهتری برای مقاوت در برابر شوک های آینده بازار را دارند.کاناس[2] (۲۰۱۴) به بررسی ریسک نکول و بازده قیمت سهام بخش بانکی با توجه به اثر تغییرات مقررات پرداخت.در این تحقیق به بررسی اثرات تغییر مقررات و ریسک نکول با قیمت سهام بخش بانکی در طول دوره ۳۰ساله تغییرات مقررات پرداخته شد.در بازه زمانی ۱۹۸۴تا ۱۹۹۲ از آغاز بحران و از سال ۲۰۰۸-۲۰۰۷ اثرات تغییر مقررات بر ریسک نکول همراه بوده است. از

[1].*Bennett et al*
[1]. *.Kanas*

سال ۲۰۱۱-۲۰۰۹هیچ اثر از ریسک نکول بر روی قیمت سهام بخش بانکی وجود نداشته است.فیوردیز و مارکویزایبانز۱ (۲۰۱۳) به بررسی این موضوع پرداختند "که آیا ریسک نکول ریسک سیستمایتک بانک است؟".در این تحقیق به ارزیابی تاثیر شاخص‌هایی که به طور معمول در دوران بحران مورد استفاده بانک ها قرار می گیرد، پرداختند. که این مسئله سزاوار توجه ویژه ای در صنعت بانکداری می باشد و ارتباط تنگاتنگی را میان موسسات به طور انفرادی و ریسک نکول ایجاد می‌نماید. زیرا عدم توجه به این موضوع می تواند یک شکست آبشاری را ایجاد نماید. نتایج حاصل این تحقیق نشان داد که این اقدامات تاثیر مستقیمی بر ریسک سیستماتیک بازار سهام دارد. و همچنین ارتباط قوی با ریسک نکول بانک ها دارد. بی[۲](۲۰۱۲) به بررسی ریسک نکول مستقل اولیه با محدودیت‌های مالی و سیاست های مالی پرداخت.در این تحقیق با استفاده از یک مدل اقتصاد بسته به بررسی اثرات ریسک نکول اولیه، با محدودیت‌های مالی و سیاست‌های مالی پرداختند. با استفاده از منحنی لافر به بررسی اثرات وابسته به دولت از قبیل اندازه دولت ، خط مشی دولتی و تنوع اقتصادی پرداختند. نتایج تحقیق یک رابطه غیر خطی بین ریسک اوراق قرضه صادره توسط کشورهای مختلف با کشوهای توسعه یافته انجام شده است. نتایج همچنین نشان می‌دهد که صرف ریسک نکول به کاهش قابل توجه اقدامات دولت همراه است. برنامه‌های بلند مدت دولت برای اصلاح مالی سبب کاهش ریسک نکول خواهد شد. فورفاین و همکاران[۳] (۲۰۱۱) به بررسی افزایش ادغام ریسک نکول پرداختند. در این تحقیق نشان دادند که با ایجاد تنوع در دارایی در می‌یابیم که شرکت‌ها برای کاهش ریسک نکول به ایجاد تنوع در دارایی‌ها اقدام می‌نمایند .نتایج این تحقیق نشان داد که افزایش ریسک نکول بر اعمال استراتژی‌های مدیریت برای مدیریت ریسک نکول مؤثر می باشد و با تنوع دارایی های مختلف منجر به ادغام ریسک نکول می‌شود.

۳.روش تحقیق :

این پژوهش را از نوع پژوهش‌های کمّی دانست که از روش علمی ساخت و اثبات تجربی استفاده می‌کند و بر اساس فرضیه‌ها و طرح‌های پژوهش از قبل تعیین شده انجام می‌شود. از این دسته پژوهش‌ها زمانی استفاده می‌شود که معیار اندازه‌گیری داده‌ها کمّی است و برای استخراج نتیجه‌ها از فن‌های آماری استفاده می‌شود (نمازی، ۱۳۸۲: ۶۴).روش تحقیق حاضر توصیفی – همبستگی می‌باشد. بانک‌های دولتی و خصوصی(۱۵ بانک دولتی و ۱۱ بانک خصوصی)، جامعه آماری پژوهش حاضر را تشکیل می‌دهند. با توجه به محدود بودن جامعه آماری، نمونه آماری به عنوان نمونه در نظر گرفته شد. در این پژوهش برای جمع‌آوری داده‌ها و اطلاعات، از روش کتابخانه‌ای استفاده می‌شود. برای نگارش و جمع‌آوری اطلاعات مورد نیاز بخش مبانی نظری به‌گونه عمده از مجلات تخصصی داخلی و خارجی، و برای گردآوری سایر داده‌ها و اطلاعات مورد نیاز عمدتاً از طریق بانک‌های اطلاعاتی سازمان بورس اوراق بهادار تهران و نرم‌افزار تدبیرپرداز گردآوری شده است.

۴. تجزیه و تحلیل داده ها

در پژوهش حاضر قبل از ازمون فرضیه ها پایایی متغیرهای مستقل،وابسته و کنترلی و همچنین امار توصیفی مورد بررسی قرار گرفته و سپس به انجام ازمون F لیمر و ازمون هاسمن برای تعیین مناسبترین مدل رگرسیونی در حالت تلفیقی/ترکیبی پرداخته و در نهایت ازمون فرضیه ها در سطح کل شرکتها مورد بررسی واقع شده است.

بررسی پایایی متغیرهای پژوهش

قبل از برآورد هر رگرسیون جهت حصول اطمینان از رگرسیون غیر کاذب و در پی آن نتایج نامطمئن، لازم است که چگونگی ایستایی متغیرها را مورد آزمون قرار دهیم. بدین منظور از آزمون لوین لین و چو استفاده شده، که در آن وقفه‌های بهینه توسط معیار شوارتزبیزین تعیین می‌گردد و فرضیه صفر، در این آزمون وجود ریشه واحد می‌باشد. پایایی بدین معنی است که میانگین و واریانس متغیرها در طول زمان و کواریانس متغیرها بین سالهای مختلف ثابت بوده است.نتایج در جدول (۱)ارائه شده است:

H_o :وجود ریشه واحد و در این صورت متغیر غیر ساکن است

$H_۱$: عدم وجود ریشه واحد و در این صورت متغیر ساکن است

---

2. *Fiordelisi &Marqués-Ibañez*
3. *Bi*
4. *Furfine et al*

جدول ۱: آزمون پایایی متغیرها ی پژوهش

نام متغیر	نماد	آماره لوین لین چو	وقفه	P-VALUE	نتیجه
احتمال ریسک نکول تسهیلات اعطایی به مشتریان	DRF	-۱۵/۹۸۷	I(0)	۰/۰۰۰	ساکن
نحوه تعیین حسابرسان	AA	-۲۹/۵۷۹	I(0)	۰/۰۰۰	ساکن
وظایف خاص حسابرسان	AR	-۹/۵۴۹	I(0)	۰/۰۰۰	ساکن
گردش کاری حسابرسان	WA	-۱۱/۴۹۷	I(0)	۰/۰۰۰	ساکن

همانطور که در جدول فوق مشخص است در مورد تمامی متغیرها، سطح معناداری آزمون لوین لین و چو که در این جدول با P-VALUE نمایش داده می‌شود از ۰/۰۵ کمتر شده است، در نتیجه فرضیه صفر رد و فرضیه مقابل آن پذیرفته می‌شود در نتیجه تمامی متغیرهای مدل، در سطح۰/۰۵ ایستا (ساکن) می‌باشند.

بررسی امار توصیفی متغیرها در سطح کل شرکت‌ها

به منظور شناخت بهتر ماهیت جامعه‌ای که در پژوهش، مورد مطالعه قرار گرفته است و آشنایی بیشتر با متغیرهای پژوهش، قبل از تجزیه و تحلیل داده‌های آماری، لازم است این داده‌ها توصیف شوند. همچنین توصیف آماری داده‌ها، گامی در جهت تشخیص الگوی حاکم برآن‌ها و پایه‌ای برای تبیین روابط بین متغیرهایی است که در پژوهش به کار می‌رود .در جدول (۲) شاخص‌های مرکزی و پراکندگی نشان داده شده است. میانگین، پرکاربردترین شاخص مرکزی می‌باشد. پرکاربردترین شاخص پراکندگی، انحراف معیار می‌باشد که که با جذر گرفتن از واریانس بدست می‌آید.

جدول۲: امار توصیفی متغیرها در سطح کل شرکت ها

متغیر	میانگین	میانه	انحراف معیار	کمینه	بیشینه
احتمال ریسک نکول تسهیلات اعطایی به مشتریان	۰/۰۱۸	۰/۰۱۶	۰/۰۱۰	۰/۰۰۰	۰/۱۹۴
نحوه تعیین حسابرسان	۰/۲۹۶	۰/۲۲۹	۰/۲۸۰	۰/۰۰۰	۰/۹۵۰
وظایف خاص حسابرسان	۰/۰۳۶	۰/۰۳۴	۰/۰۲۱	۰/۰۰۰	۰/۰۹۹
گردش کاری حسابرسان	۰/۱۰۳	۰/۰۹۴	۰/۰۴۰	۰/۰۴۸	۰/۱۷۵

به منظور شناخت بهتر ماهیت جامعه‌ای که در پژوهش، مورد مطالعه قرار گرفته است و آشنایی بیشتر با متغیرهای پژوهش، قبل از تجزیه و تحلیل داده‌های آماری، لازم است این داده‌ها توصیف شوند. همچنین توصیف آماری داده‌ها، گامی در جهت تشخیص الگوی حاکم برآن‌ها و پایه‌ای برای تبیین روابط بین متغیرهایی است که در پژوهش به کار می‌رود .کمیت های آماری متغیرهای پژوهش حاکی از آن است که اختلاف میان کمینه و بیشینه داده‌ها بیانگر دامنه مناسب برای استفاده از متغیرهاست.

برای بررسی فرضیه های پژوهش از مدل زیر استفاده می‌کنیم :

$$DRF_{i,t} = \beta_0 + \beta_1 Aa_{i,t} + \beta_2 Wa_{i,t} + \beta_3 Ar_{i,t} + \varepsilon_{i,t}$$

قبل از ازمون فرضیه ها به انتخاب مدل رگرسیونی پرداخته شده است. ابتدا با استفاده از ازمون Fلیمر به انتخاب مدل داده‌های تلفیقی در برابر مدل داده‌های تابلویی پرداخته شده است. نتیجه ازمون Fلیمردر جدول (۳) ارائه شده است. مقدار احتمال اماره ازمون برای کمتر از ۰/۰۵ بوده لذا برای ازمون فرضیه‌ها استفاده از روش داد ه‌های تلفیقی منتفی است و باید از روش داده‌های تابلویی استفاده شود.

جدول (۳) نتایج آزمون F لیمر در سطح ۵ درصد

مدل			$DRF_{i,t} = \beta_0 + \beta_1 Aa_{i,t} + \beta_2 Wa_{i,t} + \beta_3 Ar_{i,t} + \varepsilon_{i,t}$
نوع آزمون	آماره آزمون	درجه آزادی	احتمال اماره ازمون
Fلیمر	۳/۲۵۳	(۲۵و۱۲۷)	۰/۰۰۰

بعد از اینکه مشخص شد، داده‌های ما به صورت پانل دیتا هستند، در ادامه باید مشخص شود که از کدام روش اثرات ثابت و یا روش اثرات تصادفی برای تخمین استفاده شود؟ بنابراین برای تشخیص این موضوع ازآزمون هاسمن استفاده می‌شود. با انجام این آزمون می‌توان از بین روش اثرات ثابت و روش اثرات تصادفی شیوه مناسب تخمین را بدست آورد. در این روش فرضیه صفر بیان کننده این مطلب است که از روش اثرات تصادفی برای تخمین مدل استفاده می‌شود و فرضیه مقابل بیان می‌کند که از روش اثرات ثابت برای تخمین استفاده می‌شود نتیجه ازمون در جدول (۴) ارائه شده است.

جدول (۴) نتایج آزمون‌هاسمن در سطح ۵ درصد

مدل			$DRF_{i,t} = \beta_0 + \beta_1 Aa_{i,t} + \beta_2 Wa_{i,t} + \beta_3 Ar_{i,t} + \varepsilon_{i,t}$
نوع آزمون	آماره خی دو	درجه آزادی	احتمال اماره ازمون
هاسمن	۳۳/۷۸۰	۳	۰/۰۰۰

آزمون هاسمن و میزان احتمال پذیرفته شدن فرض صفر در جدول فوق آورده شده است. چون سطح معنی داری ازمون مدل کمتر از ۰/۰۵ بدست آمده می‌توان نتیجه گرفت که روش مناسب جهت برآورد مدل روش اثرات ثابت می‌باشد .

نتایج برآورد الگو

پس از مشخص شدن روش مناسب جهت برآورد پارامترها در قسمت گذشته در این قسمت به بیان نتایج حاصل از برآورد الگو برای شرکت‌ها می‌پردازیم. از آنجا که براساس آزمون هاسمن جهت برآورد مدل از روش اثرات ثابت باید استفاده شود، نتایج بدست آمده برنامه Eviews برای مدل در جدول زیر آورده شده است.

جدول (۵)نتایج براورد الگوی رگرسیون

مدل تحقیق	$DRF_{i,t} = \beta_0 + \beta_1 Aa_{i,t} + \beta_2 Wa_{i,t} + \beta_3 Ar_{i,t} + \varepsilon_{i,t}$				
متغیرهای تحقیق	ضریب	خطای استاندارد	آماره t	سطح معناداری	عامل تورم واریانس
ضریب ثابت	۰/۰۳۰	۰/۰۰۱.	۱۵/۶۵۹	۰/۰۰۰	--
نحوه تعیین حسابرسان	-۰/۰۰۸	۰/۰۰۲	-۴/۱۴۶	۰/۰۰۰	۱/۲۲۲
گردش کاری حسابرسان	-۰/۱۷۵	۰/۰۴۳	-۴/۰۵۹	۰/۰۰۰	۱/۷۹۶
وظایف خاص حسابرسان	-۰/۰۳۸	۰/۰۱۶	-۲/۲۷۱	۰/۰۲۸	۱/۵۰۷
آماره F ۰/۴۴۳	۳/۷۲۹	آماره جارکو برا	۳/۹۱۱		
احتمال آماره F	۰۰/۰	احتمال اماره جارکو برا	۰/۱۴۱		
آماره دوربین واتسون	۱/۸۳۲				
ضریب تعیین	۰/۴۵۱				
ضریب تعیین تعدیل شده	۰/۴۳۰				

برای بررسی خطی و معنی‌دار بودن مدل رگرسیونی، از آزمون F استفاده شده است. فرضیه صفر آزمون F بیانگر معنی‌دار و خطی بودن مدل رگرسیون می‌باشد. بر طبق نتایج آزمون F برای مدل پژوهش در جدول مشاهده می‌شود، مقدار سطح احتمال برابر با صفر و کمتر از سطح اهمیت مورد نظر مطالعه α می‌باشد، در نتیجه، فرضیه صفر آزمون F در سطح اطمینان ۹۵ درصد رد می‌شود، بنابراین، مدل معنی-دار بوده و بین متغیر مستقل و وابسته یک رابطه خطی وجود دارد.بر طبق نتایج جدول مشاهده می‌شود، مقدار ضریب تعیین برابر با ۰/۴۵۱ می‌باشد، بدین معنی که متغیرهای مستقل، ۴۵ درصد ازتغییرات در متغیر وابسته را توضیح می‌دهد. مقدار بالای ضریب تعیین، نشان دهنده قدرت بالای توضیح دهندگی مدل در تبیین تغییرات متغیر وابسته توسط متغیر مستقل است.در هنگام استفاده از رگرسیون توجه به چند نکته ضروری است اول استقلال اجزای خطا در مدل برازش شده است. برای بررسی این مورد از اماره دوربین واتسون استفاده شده و چون این مقدار بین ۱.۵ و ۲.۵ است میتوان نتیجه گرفت اجزای خطا در مدل همبستگی معنی‌داری با هم نداشته و رفتاری مستقل از هم دارند. مقدار آماره دوربین-واتسون برابر با ۱/۸۳ و در سطح قابل قبول (بین ۱/۵ و ۲/۵) قرار دارد.یکی از فروض مهم راجع به اجزای خطا در مدل برازش شده این است که توزیع آن نرمال است. به منظور آزمون نرمال بودن جمله خطا از آماره آزمون جارکو-برا استفاده شده است. با توجه به نتایج بدست آمده، آماره آزمون جارکو-برا، برای مدل رگرسیونی برازش شده برابر ۳/۹۱۱می‌باشد و با توجه به مقدار سطح معنی داری آزمون که برابر ۰/۱۴۱ که از ۰/۰۵ بیشتر می‌باشد . بنابراین فرضیه صفر مبنی بر نرمال بودن جمله خطا رد نمی شود لذا فرض نرمال بودن جمله خطا تایید می‌شود. نکته بعدی عدم وجود هم خطی بین جملات توضیحی می‌باشد در این مدل برای بررسی عدم وجود هم خطی از معیار عامل تورم واریانس (VIF) استفاده شد. وقتی که شاخص تورم واریانس کمتر از ۳ باشد، نشان دهنده عدم وجود هم خطی می باشد. نتایج حاصل از این آزمون نشان می‌دهد. که میزان تورم ورایانس متغیرهای مستقل و کنترلی در حد مجاز خود قرار داشته و لذا از این بابت مشکلی وجود ندارد. بین گزارش‌های حسابرسان با احتمال ریسک نکول تسهیلات اعطایی به مشتریان حقوقی بانکی ارتباط معناداری وجود دارد.این فرضیه به ۳ فرضیه فرعی زیر تفکیک شده است:۱-بین نحوه تعیین حسابرسان با احتمال ریسک نکول تسهیلات اعطایی به مشتریان حقوقی بانک ارتباط معناداری وجود دارد۲- بین وظایف خاص حسابرسان با احتمال ریسک نکول تسهیلات اعطایی به مشتریان حقوقی بانک ارتباط معناداری وجود دارد.۳-بین گردش کاری حسابرس حسابرسان با احتمال ریسک نکول تسهیلات اعطایی به مشتریان ارتباط معناداری وجود دارد.با توجه به نتایج جدول (۵) چون ضریب متغیر نحوه تعیین

حسابرسان منفی (۰/۰۰۸-) بوده و با توجه به مقدار سطح معنی داری آزمون t (۰/۰) معنی دار می‌باشد در نتیجه بین نحوه تعیین حسابرسان با احتمال ریسک نکول تسهیلات اعطایی به مشتریان حقوقی بانک رابطه معکوس و معنی‌داری وجود دارد و لذا فرضیه فرعی اول در سطح معنا داری ۹۵ درصد تایید می‌شود همچنین چون ضریب متغیر وظایف خاص حسابرسان منفی (۰/۰۳۸-) بوده و با توجه به مقدار سطح معنی داری آزمون t (۰/۰) معنی دار می‌باشد در نتیجه بین وظایف خاص حسابرسان با احتمال ریسک نکول تسهیلات اعطایی به مشتریان حقوقی بانک رابطه معکوس و معنی داری وجود دارد و لذا فرضیه فرعی دوم در سطح معنا داری ۹۵ درصد تایید می‌شود همچنین چون ضریب متغیر گردش کاری حسابرس منفی (۰/۱۷۵-) بوده و با توجه به مقدار سطح معنی داری آزمون t (۰/۰) معنی دار میباشد در نتیجه بین بین گردش کاری حسابرس حسابرسان با احتمال ریسک نکول تسهیلات اعطایی به مشتریان بانک رابطه معکوس و معنی داری وجود دارد و لذا فرضیه فرعی سوم در سطح معنا داری ۹۵ درصد تایید می‌شود. چون هر سه فرضیه فرعی پژوهش با اطمینان ۹۵٪ پذیرفته شدند می‌توان نتیجه گرفت که: بین گزارشهای حسابرسان با احتمال ریسک نکول تسهیلات اعطایی به مشتریان حقوقی بانکی ارتباط معناداری وجود دارد.

۵. نتیجه گیری و پیشنهاد

بین نحوه تعیین حسابرسان با احتمال ریسک نکول تسهیلات اعطایی به مشتریان حقوقی بانکارتباط معناداری وجود دارد.با توجه به نتایج چون ضریب متغیر نحوه تعیین حسابرسان منفی (۰/۰۰۸-) بوده و با توجه به مقدار سطح معنی داری آزمون t (۰/۰) معنی دار میباشد در نتیجه بین نحوه تعیین حسابرسان با احتمال ریسک نکول تسهیلات اعطایی به مشتریان حقوقی بانک رابطه معکوس و معنی داری وجود دارد. نتایج این تحقیق، با نتایج سپهردوست و برجیسیان (۱۳۹۳) و بن و همکاران(۲۰۱۵)،فورفاین و همکاران(۲۰۱۱) همخوانی دارد. بین وظایف خاص حسابرسان با احتمال ریسک نکول تسهیلات اعطایی به مشتریان حقوقی بانک ارتباط معناداری وجود دارد.چون ضریب متغیر وظایف خاص حسابرسان منفی (۰/۰۳۸-) بوده و با توجه به مقدار سطح معنی‌داری آزمون t (۰/۰) معنی‌دار می‌باشد در نتیجه بین وظایف خاص حسابرسان با احتمال ریسک نکول تسهیلات اعطایی به مشتریان حقوقی بانک رابطه معکوس و معنی داری وجود دارد. نتایج این تحقیق، با نتایج سپهردوست و برجیسیان (۱۳۹۳) و بن و همکاران(۲۰۱۵)، فورفاین و همکاران(۲۰۱۱) همخوانی دارد.- بین گردش کاری حسابرس حسابرسان با احتمال ریسک نکول تسهیلات اعطایی به مشتریان ارتباط معناداری وجود دارد.چون ضریب متغیر گردش کاری حسابرس منفی (۰/۱۷۵-) بوده و با توجه به مقدار سطح معنی داری آزمون t (۰/۰) معنی دار میباشد در نتیجه بین بین گردش کاری حسابرس حسابرسان با احتمال ریسک نکول تسهیلات اعطایی به مشتریان بانک رابطه معکوس و معنی‌داری وجود دارد و لذا فرضیه فرعی سوم در سطح معناداری ۹۵ درصد تایید می‌شود . نتایج این تحقیق، با نتایج سپهردوست و برجیسیان (۱۳۹۳) و بن و همکاران(۲۰۱۵)،فورفاین و همکاران(۲۰۱۱) همخوانی دارد.چون هر سه فرضیه پژوهش با اطمینان ۹۵٪ پذیرفته شدند می‌توان نتیجه گرفت که: بین گزارشهای حسابرسان با احتمال ریسک نکول تسهیلات اعطایی به مشتریان حقوقی بانکی ارتباط معناداری وجود دارد.با توجه به یافته‌های حاصل از پژوهش، پیشنهادهایی در دو بخش جداگانه ارائه می‌گردد: پیشنهاد می شود که در صورت استفاده از مدل برآورد شده، می‌توان برای مشتریان حقیقی جدید با استفاده از اطلاعات ارائه شده از سوی آن ها، ریسک نکول تسهیلات را پیش از اعطای آن محاسبه و به مشتریان پرریسک، تسهیلات اعطای نکرد و بدین ترتیب، میزان نکول تسهیلات کاهش خواهد یافت. همچنین با توجه به آنکه اثرگذارترین متغیرها، وثیقه، میزان تسهیلات و نوع مالکیت محل سکونت مشتری است، توصیه می‌شود که در هنگام اعطای تسهیلات به این متغیرها توجه ویژه شود. بانک ها و موسسات مالی و شرکت هایی که اقدام به فروش اعتباری می کنند به هنگام تصمیم گیری درخصوص اعطای تسهیلات واعتبار به شرکت ها ، درجهت کاهش ریسک و زیان ،توجه وِیژه ای به ریسک نکول داشته باشند.باتوجه به تعیین دوره گردش کاری حسابرس، ضوابط استقلال حسابرس در نظر گرفته شود.

فهرست منابع و ماخذ

-آذر،عادل؛ مومنی، منصور.۱۳۹۰. آمار و کاربرد آن در مدیریت، چاپ هفدهم ،جلد ۱، انتشارات سمت، ایران
-آذری پناه ،شهلا ؛ فلاح شمس،میرفیض.۱۳۹۲.بررسی ارتباط بین احتمال نکول و ساختار سرمایه با استفاده از مدل KMVو روش پنل دیتا، فصلنامه علمی پژوهشی دانش مالی تحلیل اوراق بهادار،سال ششم، شماره هجدهم،تابستان ۱۳۹۲
-افلاطونی، عباس.(۱۳۹۲)، تجزیه و تحلیل آماری با EVIEWS در تحقیقات حسابداری و مدیریت مالی، انتشارات ترمه، چاپ اول.
-پهلوا نزاده ،مسعود ؛ یوسف پور ،مریم.۱۳۹۰. ملاحظاتی در مورد انتخاب حسابرسان مستقل بانک ها و مؤسسات اعتباری،تازه های اقتصاد ، تابستان ۱۳۹۰ - شماره ۱۳۲
-تقوی مهدی, لطفی علی اصغر, سهرابی عبدالرضا۱۳۸۸.مدل ریسک اعتباری و رتبه بندی مشتریان حقـوقی بانک کشاورزی، پژوهشنامه اقتصادی ،زمستان ۱۳۸۷ , دوره - , شماره ۴ (ویژه نامه طرح تعدیل اقتصادی) ; از صفحه ۹۹ تا صفحه ۱۲۸
-تقوی، مهدی و خدائی وله زاقرد، محمد (۱۳۸۹). ارزیابی و ارایه الگوی مناسب برای شناسایی، اندازه گیری و کنترل ریسک های مالی در موسسات مالی و اعتباری (مطالعه موردی: بانک ملت)، مجله پژوهش های مدیریت، شماره۸۶، ص۱۰-۲.
-حسینی ایمنی، احمد و نجفی، امیرعباس (۱۳۹۲) تعیین سبد بهینه سرمایه گذاری در صنایع مختلف بورس اوراق بهادار تهران، فصلنامه علمی پژوهشی دانش مالی تحلیل اوراق بهادار، سال ششم، شماره بیستم.
-حنیفی، فرهاد (۱۳۸۰)، بررسی میزان ریسک پذیری شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران از طریق ارزش در معرض خطر، رساله دکترای مدیریت بازرگانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات.
- حافظ نیا، محمدرضا (۱۳۸۴) مقدمه ای بر روش تحقیق در علوم انسانی، انتشارات سمت.
-خلیلی عراقی، مریم و یکه زارع، امیر (۱۳۸۹)، برآورد ریسک بازار صنایع بورس اوراق بهادار تهران بر مبنای مدل ارزش در معرض خطر، مجله مطالعات مالی، شماره هفتم.
-خاکی، غلامرضا.(۱۳۸۶)، روش تحقیق با رویکرد پایان نامه نویسی، انتشارات بازتاب، چاپ سوم.
-دستگیر، محسن. ساعدی، رحمان. باتقوا، حامد. زیودار، زهره.(۱۳۹۱)، بررسی تاثیر جریان وجوه نقد عملیاتی و اندازه شرکت بر تصمیم های سرمایه گذاری در داراییهای سرمایه ای شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، فصلنامه پژوهش های تجربی حسابداری، دوره اول، شماره ۳.
-راعی، رضا و سعیدی، علی (۱۳۸۵)، مبانی مهندسی مالی و مدیریت ریسک، انتشارات سمت، چاپ دوم.
-زاهری، فهیمه (۱۳۸۵). بررسی سودمندی داده های مالی و داده های بازار در ارزیابی ریسک اوراق بهادرا، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه شهید باهنر کرمان.
-سینا، افسانه (۱۳۹۲). ارزیابی اندازه گیری ریسک بازار با رویکرد VaR قبل و بعد از بحران مالی در بورس اوراق بهادار تهران، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، دانشکده مدیریت.
-سپهردوست،حمید ؛ برجیسیان، عادل.۱۳۹۳. برآورد احتمال نکول تسهیلات پرداختی بانک با استفاده از رگرسیون لاجیت، فصلنامه علمی – پژوهشی برنامه ریزی و بودجه، سال نوزدهم شماره ۱،ص۵۲-۳۱
-سجادی،سید حسین؛فرازمند،حسن؛دستگیر،محسن؛دهقان.۱۳۸۶. عوامل موثر بر گزارش مشروط حسابرسی، مطالعات تجربی حسابداری مالی :: تابستان ۱۳۸۶ - شماره ۱۸از ۱۲۳ تا **۱۴**
-ستایش، محمدحسین و کریمی‌پور، عیسی(۱۳۹۲)،" بررسی تأثیر محافظه‌کاری مشروط و غیر مشروط حسابداری بر ریسک درماندگی مالی شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران"، فصلنامه بورس اوراق بهادار، شماره ۲۴، صص ۵-۳۹.
-شاهمرادی، اصغر, (۱۳۸۶)، محاسبه ارزش در معرض خطر برای شاخص های عمده بورس اوراق بهادار تهران با استفاده از روش پارامتریک، مجله تحقیقات اقتصادی، شماره ۷۹، صص ۱۲۱-۱۴۹.
-عطارزاده، مقداد (۱۳۸۶). ارزیابی اقتصادی پروژه‌های BOT مدل مدیریت ریسک های مالی، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تهران، دانشکده حقوق و علوم سیاسی.
-کردستانی، غلامرضا و اصل روستا، محمد(۱۳۹۲)، "ارزیابی محافظه‌کاری مشروط به عنوان فاکتور ریسک"، پژوهش‌های حسابداری مالی و حسابرسی،شماره ۱۸، صص ۳۱-۵۳.
-مشایخی، بیتا و مطمئن، محسن(۱۳۹۲)، "ریسک سیستماتیک و محافظه‌کاری مشـروط"، تحقیقـات مـالی، دوره ۱۵، شـماره ۱، صـص ۱۲۸-۱۰۹.

-فخاری، حسین و شادی رسولی (۱۳۹۲) . بررسی اثر محافظه کاری و کیفیت اقلام تعهدی بر کارایی سرمایه گذاری ، پژوهش های تجربی حسابداری ، ص ۸۱-۱۰۰.

-فتحعلی‌زاده کاکرودی،محمد حسین.۱۳۹۲. تحلیل حقوقی مفهوم، اقسام و ویژگیهای قراردادهای موضوع اعطای تسهیلات بانکی، فصلنامه بانک صادرات، شماره ۳۶

-کرباسی یزدی،حسین ؛ فتحی ،کیامرث ؛ نبی‌زاد ،امیر.۱۳۹۱. اندازه‌گیری ریسک تسهیالت اعطایی به مشتریان حقوقی بانک‌ها با کاربرد الگوی الجیت (مطالعه موردی بانک سپه)،مجموعه مقاالت پنجمین کنفرانس توسعه نظام تأمین مالی در ایران.

-مدیریت حسابرسی داخلی بانک ملت.۱۳۹۲.اقدامات انجام شده بانک ملت در خصوص نظام موثر کنترل داخلی

-نوروزی پور،کریم ؛ داداشی،حسن ؛ محمدی،مهدی.۱۳۹۱.تخمین و شبیه سازی همبستگی ریسک نکول شرکتها با استفاده از مد لهای شدت، فصلنامه علمی پژوهشی دانش مالی تحلیل اوراق بهادار،شماره سیزدهم بهار ۱۳۹۱

-ولهزاقرد ،محمد خدائی ؛ قلمی باویل علیایی،سمیرا. ۱۳۹۲.بررسی عوامل کلیدی مؤثر بر ریسک نکول بانکهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران،فصلنامه بورساوراق بهادار شمارۀ ۲۱ بهار ۹۲ سال ششم،ص:۱۱۳-۹۳

-وثوق، بلال (۱۳۹۱). ارزیابی ریسک بازار پرتفوی نهادهای مالی با رویکرد ارزش در معرض خطر، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه امام صادق علیه السلام، دانشکده مدیریت و معارف.

-Banks, Erik, (2005) , Liquidity Risk Managing Asset and Funding Risk, Palgrave Macmillan.

-Emami, Mostafa (2011). Islamic Azad University - Young Research Club; University of Texas at Dallas - Department of Economics & Finance; Tarbiat Modares University.

-Crouhy, Michel, Dan Galai and Robert Mark, Risk Management, McGraw- Hill, 2001, PP.187-188.

-Craig H. Furfine, Richard J. Rosen (2011)"Mergers increase default risk", Journal of Corporate Finance, Volume 17, Issue 4, September 2011, Pages 832-849

-Franco Fiordelisi, David Marqués-Ibañez (2013)"Is bank default risk systematic?", Journal of Banking & Finance, Volume 37, Issue 6, June 2013, Pages 2000-2010

-Gordon Y. N. Tang, Wai Cheong Shum, (2003), "The relationships between unsystematic risk, skewness and stock returns during up and down markets", International Business Review, pp. 523-541.

-Gordon Y. N. Tang, Wai Cheong Shum, (2004), "The risk-return relations in the Singapore stock market", Pacific-Basin Finance Journal, 12, pp. 179-195.

-Gup B. E., (1992), The Basics of Investing, second edition, New York, John Willy, p. 120.

-Hawawini, G. , Michel, P. A., (1982), "The pricing of risky assets on the Belgian stock market", Journal of Banking and Finance, 6, pp. 161-178.

-Hawawini, G. , Michel, P. A. , Viallet, C. J., (1983), "An assessment of the risk and return of French Common Stocks", Journal of Business Finance and Accounting, 10, pp. 333-350.

Huixin Bi (2012)"Sovereign default risk premia, fiscal limits, and fiscal policy", European Economic Review, Volume 56, Issue 3, April 2012, Pages 389-410

-Kanas .Angelos (2014)"Default risk and equity prices in the U.S. banking sector: Regime switching effects of regulatory changes", Int. Fin. Markets, Inst. and Money 33 (2014) 244–258

-Rosalind L. Bennett, Levent Güntay, Haluk Unal (2015)"Inside debt, bank default risk, and performance during the crisis", Journal of Financial Intermediation, In Press, Corrected Proof, Available online 18 February 2015

-Toma, Aida, Dedu, Silvia (2014). Quantitative techniques for financial risk assessment: a comparativeapproach using different risk measures and estimation methods, Procedia Economics and Finance 8 , 712 – 719.